bpost
PB-PP
BELGIE(N) -
BELGIQUE

België
2950
Kapellen

8/4496
P806218

TIN LETTER

kunstplatform kappa vzw

augustus 2017
tweemaandelijks tijdschrift

Letter Tien in augustus 2017

Marianne Nieuwinckel

Verschillende Kappa-schrijvers hebben elkaar voor deze editie op mysterieuze wijze gevonden, zodat wij je een themanummer aanbieden onder de noemer: pijn.

Dat klinkt niet zo aantrekkelijk, maar kunst staat met beide voeten in het volle leven en het lijden, zowel lichamelijk als psychisch, maakt daar nu eenmaal deel van uit. Geen enkele reden dus om dit onderwerp uit de weg te gaan.

Wie kent niet het beeld van de getormenteerde artiest, die, kwijnend op zijn zolderkamertje, zijn diepste zielenroerselen blootgeeft aan doek of papier? Soms echter wordt een groot kunstenaar ook ‘gewoon’ geveld door een slepende ziekte. Lees het artikel van Yolande over een muzikaal genie.

Ook in haar kortverhaal versmelten muziek en pijn.

In twee besprekingen komen boeken aan bod die op verschillende manieren het menselijk leed benaderen: in de ene roman leiden vervolging en folteringen tot een diepe geloofscrisis, terwijl in de andere een man worstelt met het verlies van zijn geliefde.

Het Kunstenfestival Watou confronteert ons dan weer met een ziekte van deze tijd: eenzaamheid.

Tot slot laat Lucien ons in zijn column zien hoe wreed mensen elkaar kunnen behandelen en welke impact dat heeft op het slachtoffer. Om over na te denken!

Geen paniek: de vaste items zijn er ook! Tentotips van André, de knipoog van Johannes, het berichtenbord... En Guy sluit in deze Letter Tien zijn mini-serie over jazz af.

Natuurlijk mag je niet vergeten om een bezoekje te brengen aan het Hof van Verlangen! Nog tot 3 september kan je hiervoor terecht in het arboretum van Kalmthout.

La planche à oeufs - Jean Arp

André De Nys

Hans (Jean) Arp ontwikkelt een beeldtaal waarmee hij, na het dieptepunt van de Eerste Wereldoorlog, de relatie tussen mens en natuur opnieuw vorm wil geven.

Met speelse humor tovert zijn werk als het ware een glimlach op ieders lippen.

Kunst moet voor hem niet de natuurlijke vormen nabootsen maar haar eigen natuur volgen. In zijn visie ontkiemt en groeit een kunstwerk in de geest van de mens, parallel aan de groeiprocessen in de natuur.

De tentoonstelling bevat werken uit de hele carrière van Arp (1886 – 1966), maar de nadruk ligt op de jaren 1920 – 1935 waarin hij van zijn houten reliëfs en zijn platte sculpturen overstapt naar pure abstracte organische beeldvorming die hij als ‘concrétion’ (belichaming) bestempelt.

Naast tekeningen, collages, schilderijen en sculpturen is er ook uitgebreid aandacht voor zijn gedichten en geschriften. Dit oeuvre sprankelt immers pas ten volle dankzij het voortdurend en krachtig verbond tussen woord en beeld.

Arp - The Poetry of Forms
Kröller-Müllermuseum - Otterlo (NL)
20.05.2017 - 17.09.2017
Di t/m zo: 10u - 17u
www.krollermuller.nl

There is a crack in everything

Ivan Janssens

Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack in everything
That's how the light gets in.

Luid de klokken die nog kunnen luiden
Vergeet uw perfecte plaatje
In alles zit een barst
Dat is hoe het licht binnen komt.

Voor dit project zijn we nieuwe wegen ingeslagen. We gaan in zee met het opvangcentrum voor asielzoekers in Hoogboom. In het thema ‘There is a crack in everything’, bekend van Leonard Cohen, kunnen asielzoekers en kunstenaars van Kappa elkaar vinden.

Een kunstenaar van Kappa en een kunstenaar van het asielcentrum kunnen samenwerken, maar ook autonoom werken rond dit thema. Tussen deze opties zijn varianten mogelijk.

Voor schrijvers en dichters voorzien wij een pick-up bakje. Maak een attractieve postkaart (10 x 14 cm) met je tekst, op enkele tientallen exemplaren. Het publiek kan dan gratis een kaartje mee naar huis nemen.

Het kunstproject mondt uit in de groepstentoonstelling in het oud-gemeentehuis van Kapellen (Expog), die loopt van zaterdag 7 tot zondag 22 oktober 2017. Vernissage op vrijdag 6 oktober om 20u.

Inschrijven voor deelname aan deze tento (maximum 3 werken!) kan nog tot 15 augustus bij Jeannine Geertsen: jeannine.geertsen@skynet.be

Inscrijvingsformulier 'There is a Crack in Everything'

Naam en voornaam:

Adres:

Telefoon:

E-mailadres:

Website:

Wenst in te schrijven met de volgende werken:

Titel	Aard vanhet werk Materialen	Afmetingen BxHxD	Verzekerings waarde

Dinu Lipatti (1917 - 1950)

Yolande

Honderd jaar geleden (19.03.1917) werd Dinu Lipatti in de Roemeense hoofdstad Boekarest geboren. Voor de meeste pianisten, beroeps of amateur, draagt zijn naam een blijvend aureool.

Hij was één der laatsten van een reeks pianist-componisten die in de eerste helft van de 20e eeuw schitterend eindigde met o.a. Rachmaninov en Prokofiev. Eén der laatsten uit een reeks legendarische vertolkers met o.a. Horowitz, Arthur Rubinstein en Alfred Cortot.

Lipatti werd slechts 33 jaar. De ziekte van Hodgkin en een abces op de longen velden hem in volle roem, op een eenzame hoogte.

In deze tijd van voor wedstrijden klaargestoomde technische wonderen aan het klavier zorgt de diep gevoelde interpretatie van Lipatti vaak voor verbazing en bewondering.

Zijn vertolking van Schumanns concerto op. 54 (in 1948 en 1950) staat tot vandaag voor de grootste vertolking van dit werk sinds er opnames mogelijk zijn.

In 1947 speelde hij het concerto van Grieg, op. 16 de legende in. Net door het de waarde te laten die het heeft, zuivere romantiek zonder gezochte pathos. Dit in tegenstelling tot op effecten jagende super-vertolkers.

Het laatste openbare recital dateert van 16 september 1950. Een doodzieke 33-jarige sleepte zich het podium op van de Parlementszaal van de Franse stad Besançon.

In het tweede deel waren 14 walsen van Chopin (niet chronologisch) voorzien. Doch na de 13e was Lipatti te zwak om te besluiten met de ‘grande valse brillante’ op. 18. Om een wild enthousiast publiek tevreden te stellen besloot hij (als toegift) met het ‘Choral Jesu bleibet meine Freude’, uit de Bach-cantate nr. 147 in een bewerking van Hess. Dit werk werd het ‘leitmotiv’ voor de carrière van Lipatti. Het was het eerste stuk dat hij ooit in het openbaar speelde, en ook het laatste.

Gelukkig bestaan er opnames (ook op cd) van dit ultieme recital.

De ouders van Lipatti waren zo verstandig hun wonderkind niet uit te buiten maar hem een serieuze muzikale opleiding te geven. Boegfiguren uit de pianowereld zoals de Zwitser Alfred Cortot en de Franse Nadia Boulanger herkenden zijn ongewone gaven en namen hem onder hun vleugels.

Zijn peetoom was de, eveneens Roemeense, violist en componist George Enescu (1881 – 1955) die in de jonge Lipatti een gretig en schitterend vertolker voor zijn pianocomposities vond en een voorbeeldig begeleider voor zijn vioolwerk.

Dinu beschikte over heel grote handen ondanks zijn eerder kleine en tengere gestalte. Technisch was Lipatti een perfectionist. Hij speelde het fameuze 5e concerto van Beethoven (Emperor) pas in het openbaar na vier jaar voorbereiding!

Maar zijn spel ging veel verder dan dat. Het was structureel, glashelder en zonder reserve. Elke stem zong zijn eigen lied en vormde een subliem geheel van ongekende diepte. Werken die men eerder door anderen heeft gehoord, krijgen hierdoor vaak een andere dimensie.

Lipatti is het grote voorbeeld voor de jonge Belgische pianist Julien Libeer, die aandacht aan zijn werk als componist besteedde. Op zijn recente cd ‘Lignes claires’ speelt Julien naast Ravel ook twee werken van Dinu Lipatti.

Goed voor een eerste kennismaking met de ‘mythe Lipatti’!

Stilte - Shusaku Endo

Guy van Hoof

Boeken zijn werelden van verschil

Ik kocht onlangs een roman, ‘Stilte’, omdat de titel me om één of andere reden aansprak, omdat de auteur een Japanner is en die weten meestal indringend de natuur en de stilte onder woorden te brengen, en daarbovenop omdat het boek uitnodigend in de etalage van de winkel lag en ik op de cover bovendien de aanbeveling Meesterwerk zag staan. Vaak moet je overigens met die uitspraken niet veel rekening houden als je niet teleurgesteld wil worden. Maar met dit boek was er helemaal niks mis, integendeel. Toch bleek het wel een ander verhaal te zijn dan ik had verwacht – al is het eerlijker te zeggen dat ik me door nieuwsgierigheid had laten leiden.

Shusaku Endo (1923 - 1966) studeerde Franse literatuur in Tokyo en Lyon en begon vanaf 1955 romans te publiceren. Zijn thema’s zijn het geloof en de morele kwesties waarmee de hedendaagse mens af te rekenen krijgt. Op de flaptekst lees ik dat Endo wordt vergeleken met Graham Greene voor wie hij een grote bewondering had, die op zijn beurt deze roman één van de beste van deze tijd heeft genoemd.

Hoe het ook zij, dit is het merkwaardige verhaal over Portugese priesters die in Japan het christelijke geloof gaan verkondigen. Na 1587 had de overheid daar het geloof verboden, gelovigen zowel als geestelijken werden opgepakt en moesten zware mishandelingen en folteringen ondergaan. Niet iedereen was daar tegen opgewassen. Ook priesters niet, en soms kozen ze ervoor om niet verder te prediken en, onder dwang, van het geloof af te zien en zich aan te sluiten bij de boeddhistische leer, die officieel was in Japan.

Om de geruchten over afvallige geestelijken te controleren worden de priesters Rodrigo en Garpe eropuit gestuurd. Hen staan ontberingen en tegenstand te wachten. ‘Deze mensen, die als vee

moeten werken en sterven, hebben in onze Leer voor het eerst een weg ontdekt die hen in staat stelt hun boeien af te schudden. De boeddhistische priesters zijn bondgenoten van diegenen die hen als runderen behandelen.' (p. 48). Mensen worden aangespoord gelovigen tegen een beloning aan te geven: een voorstel om de grondbelasting te verminderen van de boeren, wat een grote verleiding betekende.

Rodrigo probeert stand te houden, niettegenstaande dreigementen en vernederingen. Bovenal vraagt hij zich af waarom God toelaat dat er mensen worden gefolterd, 'waarom blijft God zwijgend toekijken?'

Mensen worden met het hoofd naar beneden in een put gehangen op een paal gebonden die in zee staat. Rodrigo had gedroomd een martelaar voor zijn geloof te kunnen worden, maar voelt zich zwak, zijn weerstand breekt, terwijl hij zucht dat God 'in het aangezicht van de weeklagende mensen maar blijft zwijgen, met de armen over elkaar...' (p. 68). Maar twijfelen is ontkennen dat het zin had dat mensen hun leven hadden opgeofferd.

Rodrigo wordt gevangen genomen, verraden voor geld. Het voelt zo gewoontjes, ver van glorieus, niet zoals hij in het leven van heiligen had gelezen en waarvan hij had gedroomd. De Japanse overheid wilde niet dat de bevolking een andere godsdienst werd opgedrongen. Tenslotte is hij te moe om verder te vechten en geeft het op. Hij krijgt een woning en een vrouw toegewezen.

De stijl is zacht en de achtergrond is raak getekend, met sterke dialogen en de soms vertwijfelde gedachten van de priester die zich voortdurend dient te verantwoorden. 'Op die dag viel er zonder ophouden een nevelige regen in zee. Door die regen heen was een meeuw tot bij de staken gevlogen. De zee had gezwegen, alsof ze vermoeid was. Ook God had opnieuw het stilzwijgen bewaard. Hij had nog geen antwoord op de twijfel die soms plotseling de kop op stak.' (p. 148). En het leven gaat verder.

Shusaku Endo, Stilte, Kok, 2017

Guy Renders - muziek

Guido De Schepper (l)
Guy Renders (r)

Op zondag, 28 mei 2017 was het weer eens erg gezellig in de KASKapel HEUVELS.

Een aperitiefconcert van Guido De Schepper en Guy Renders (Kappa) bracht zondagvoormiddag goed wat toeschouwers op de been naar de kapel.

Buiten was het zwoel, warm en loodzwaar; binnen de kapel was koeler, gezelliger en tijd voor muziek en vermaak.

De 2 G's hadden een programma samengesteld van 'Antwerpse kleinkunst': een aantal Aentwaerpse nummers en een aantal klassiekers uit de kleinkunst.

Guido schrijft de teksten van de meeste nummers en Guy met zijn prachtige volle stem vertolkt ze zoals hij alleen dat kan, zoals 'Louis de Zwerver' wat een Antwerpse versie is van 'Mr. Bojangles'.

G & G hadden ook een paar volledig eigen nummers, zoals 'Mr Rodin' van Guy en 'Eva' van Guido.

Ook erg plezierig was hun versie van het Freddy Mercury-nummer 'Rag-time piano Joe': 'De Broek van Grootmoemoe', erg plezant gebracht met de nodige animatie en pret.

Na nog wat bisnummers werd het concert beëindigd met de 'Lichtjes van de Schelde' waar de hele kapel maar al te graag in volledige samenzang losbarstte....

Richard Deacon - Some Time

André De Nys

Tijdens het Antwerpse Cultuurjaar 1993 werd het Middelheimpark verrijkt met een reuzegrote pindanoot. Deze bijdrage van Richard Deacon toonde een gladde ellipsvorm in licht beukenhout, een sculptuur met een hoge aaibaarheidsfactor. Jammer genoeg bleek al snel dat het houten kunstwerk niet weerbestendig was.

Deacon experimenteert graag met spanningsvelden in zijn werk. Hij is gefascineerd door de veerkracht en de plooibaarheid van de diverse materialen die in zijn atelier terecht komen. En zoals bleek in het Middelheim, zo'n avontuur kan al eens mislukken.

Zowat een kwarteeuw later verschijnt in hetzelfde park de wedergeboorte van de pindanoot, of zou het misschien een zeppelin of een rugbybal voorstellen? 'Never mind'... laat elke kijker zijn eigen antwoord formuleren, belangrijker is dat de replica nu gerealiseerd is in roestvrij staal.

De terugkeer van dit mysterieuze kunstwerk wordt onder de aandacht gebracht aan de hand van een zomertentoonstelling in het openluchtmuseum. De meer dan dertig sculpturen van Deacon die er opgesteld werden, zijn stuk voor stuk intrigerende vormen die onze verbeelding prikkelen.

Richard Deacon - Some Time
Middelheimpark - Antwerpen
27.05.2017 - 24.09.2017
Alle dagen: 10u - 20u
www.middelheimmuseum.be

Noodlot

Yolande

De zon brak dan toch langzaam door.

‘Als ik je nu een duwtje geef,’ giechelde Martha. In de diepte slingerde een schuimende rivier zich tussen eindeloze tinten van groen. Verder weg, aan de overkant, kleefden plukjes nevel tegen de grimmige rotsen. Ik keek naar Martha. In het borende ochtendlicht ademden haar profiel en de golving van het goudkleurige haar een vleugje Botticelli.

Ik wandelde van de afgrond weg. Op de bergweide woekerde blauwig de gentiaan. Ik ging zitten op een platte vochtige steen. Martha rommelde in haar rugzakje en haalde de broodjes boven.

Plots cirkelden enkele zwarte vogels krijsend over het platform.

‘Kraaien. Waar komen die vandaan?’ dacht ik hardop.

‘Met vleugels kom je overal,’ was Martha’s logica. Ze had terug haar alledaags gezicht, de fletse ogen en de rimpeltjes die spottend naar haar slapen wezen.

De zon was weer verdwenen en de mist kwam in vuige slierten aanwaaien. Twee kraaien zaten iets verderop in het gelige gras. Ze beloerden ons met pikzwarte oogjes. Ik wierp een stukje brood met kaas in hun richting.

‘Moet ik het daarvoor meesleuren?’ vroeg Martha. Ze stak een verwijtende vinger uit. Haar diamantring schitterde demonisch in de wazige lucht.

Automatisch keek ik naar mijn eigen hand. De wonde die maar niet wilde genezen en die al wekenlang het oefenen onmogelijk maakte.

Deze reis zou me ontspannen. Alsof berglucht je innerlijke chaos kan ontwarren. Je wedloop stoppen. Je angst vergruizen.

‘Er komt storm. We moeten terug.’ Martha’s stem klonk als een metalen echo die doordrong in het afgeschermde circuit van mijn private denken.

De kraaien hadden haar onmiddellijk begrepen. In koninklijke stilte vlogen ze op en vervaagden in de grijze verte. ‘Storm,’ herhaalde Martha en ze gespte haar rugzakje aan.

‘Storm.’ Een woord zonder grote betekenis. Het onweer in mezelf was groter, wezenlijker.

Martha wandelde langzaam weg van mij. Ze vreesde wind en regen. Ze had absoluut geen deel aan het kolkende bruisen in mijn hoofd, het koortsige zoeken.

Regen is niet enkel water. Regen is tover, leven brengende magie. Wind is kracht. Vogels drijven op zijn vleugels.

Ik stond langzaam op. Ik voelde het bloed jachtig kloppen tegen het verband aan mijn vinger. Ritmisch. In welgevormde zinnen een weg banend door de banale chaos. Tonen. Klanken. Er ontstond muziek in mijn hoofd. Eerst in ijle flarden die later samensmolten tot een melodie. Schitterend. Een nieuwe partituur. Aangemaakt door de wandel van mijn bloed. Naar mijn idee volmaakt.

Ik stond aan de rand van de afgrond. Wattige nevel vulde de diepte. Als een zacht beschermend bed.

De muziek begeleidde me toen ik sprong.

Jazz als cultuurverschijnsel - slot

Guy van Hoof

Paul Turkry - Very Blue

In tegenstelling tot klassieke muziek is jazz voor het grootste deel gebaseerd op improvisatie, dat wil zeggen dat de partituur als basis dient om vervolgens de creativiteit ten volle te benutten, zoals in de abstracte kunst. En daar ligt de klemtoon ook: de vrijheid, de bevrijding die men voelt en ondergaat, een ‘gebed’ als het ware om erkenning, waardering, eigenwaarde, een eigen zwarte muziek.

Natuurlijk probeerden blanke muzikanten het en probeerden sommigen er een ‘westerse’ uitvinding van te maken. Een uitvinding is het niet, wél een spontane muziek die kwaliteiten vergt van de speler, als solist en in samenhang met de anderen in groep. En uitstekende blanke muzikanten als Chet Baker of Bill Evans zijn vanzelfsprekend gaan behoren tot die cultuur.

Vergis u niet: men heeft ontdekt dat er tussen de geïmproviseerde muziek en de intellectueel geconstrueerde muziek van Hindemith wel degelijk een verband bestaat. Dat is eerder een puur technische kwestie die serieus werd bestudeerd, en het is bekend dat vele van die musici een klassieke opleiding hebben genoten.

Mij persoonlijk gaat het om de virtuositeit van een pianist of saxofonist, die niet zoals de klassieke muzikant de bladmuziek

volgt zonder eigen interpretatie, maar zelf creatief muziek maakt op het moment dat hij speelt, voor een publiek, of in een studio. Jazz is dus altijd afwisselend, verrassend, vitaal, het geluid van de stad en van achterbuurten, verkeer en menselijk tekort, liefde net zo goed als verdriet.

Luister naar Coltrane, naar Walkin' door het Miles Davis Quintet, (Sketches of Spain, met het Concerto di Aranjuez), The sidewinder met Lee Morgan (33 toen ie stierf) of Somethin' Else met Cannonball Adderley, of Horace Silver aan de piano, Oscar Peterson, Lionel Hampton of het Modern Jazz Quartet (met dat mooie Skating in Central Park, en A cold wind is blowing), Wayne Shorter met Ju Ju, noem maar op.

... Rijkdom en variatie, die je soms wild van energie en vitaliteit maken, dan weer de rillingen van emotie over je lijf laten lopen. Jazz als het leven, voortdurend in beweging, niet statisch maar vitaal. Tot slot zou ik graag twee nummers laten horen -als dat kon - die mij, door hun directheid en echtheid tot diep in de ziel weten te raken, muzikale en menselijke poëzie: On the road again, en Early Morning, door blueszanger Floyd Jones.

De knipoog

van Johannes

De transgender keek op de kalender
voor een afspraak met een blender!

Museum De Reede

André De Nys

Met de beroemde drukkers Plantin en Moretus in de achtertuin, is een museum voor graveerkunst in Antwerpen geen verrassing. Je kan de nieuwkomer vinden tegenover het Steen en naast het Eugene Van Mieghem Museum.

Het initiatief kwam van de Nederlander Harry Rutten die zijn grafiek-kunstverzameling toevertrouwde aan een Belgische stichting.

Francisco Goya, Félicien Rops en Edvard Munch vormen de kern van de vaste collectie. Zij krijgen elk hun eigen zaal.

Vijfhonderd vierkante meter beschikbare exporuimte laat ook toe dat er een breed platform gecreëerd wordt voor een vijftiental Belgische kunstenaars, waaronder Rik Wouters, Gustave Van de Woestijne, Hugo Claus en Fred Bervoets.

De eerste kunstenaar die in het najaar 2017 op uitnodiging het museum vervolledigt, is de Noor Ole Jörgen Ness. Hij zal zijn fascinatie voor het werk van Rops kracht bijzetten met een monumentale muurschildering.

Museum De Reede
Ernest Van Dijckkaai 7 - Antwerpen
Do t/m ma: 11u - 17u
www.museum-dereede.com

Edvard Munch - Madonna

Erato

Ward Van Honsté

De morgen
weende
een dauwdruppel.

Jij verscheen,
getogen
uit het gouden koren
en een zucht
van de zefier.

Je naam was Erato,
muze van het
minnedicht.
Je roofde een kus
stal een lach,
toen ik je vroeg
om meer
verdronk
jouw antwoord
in mijn storm.

Gehaaid - Steven Hall

Marianne Nieuwinckel

Het kan tot wonderbaarlijke ontdekkingen leiden: op goed geluk een boek meenemen in de bibliotheek.

Zo gebeurde mij toen ik ‘Gehaaid’ van Steven Hall uit het rek plukte. Mijn vakantie stond voor de deur en ik had geen echte voorkeur voor een genre, maar een spannende thriller leek mij wel wat. Een snelle lezing van de achterflap en de eerste regels van het boek, beloofde dat ik het juiste voer in handen had.

‘Gehaaid’ zou echter veruit de bizarste leeservaring ooit worden...

Een man vecht om terug bij bewustzijn te komen na iets wat hem overkomen is: geweldpleging? Een ongeluk? We weten het niet, en hij al helemaal niet, want hij blijkt aan geheugenverlies te lijden. Via een boodschap die hij vindt in het huis, waarvan hij dan maar veronderstelt dat het het zijne is, wordt hij doorverwezen naar Dr. Randle. De brief is gericht aan ‘Eric’ en ondertekend met ‘de eerste Eric Sanderson’.

Dr. Helen Randle vertelt hem dat hij Eric Sanderson is en lijdt aan een dissociatieve stoornis ten gevolge van een traumatische gebeurtenis: zijn vriendin is omgekomen bij een duikongeluk tijdens een vakantie in Griekenland. Er staat hem een lange weg te wachten om zichzelf weer te herenigen met de Eric Sanderson die dit overkwam.

Door boodschappen die hij op geregelde tijdstippen ontvangt van ‘de eerste Eric Sanderson’ begint hij echter te twijfelen aan de bekwaamheid van Dr. Randle: ‘Dr. Randle kan je helpen noch beschermen’. Iets groots en ongemeen gevaarlijks aast op hem: een conceptuele haai...

De ‘tweede Eric Sanderson’ ziet nog maar één uitweg: zelf op onderzoek uitgaan en, met de hulp van het meisje Scout, Dr. Trey Fidorous zien te vinden, die al zijn vragen kan beantwoorden en hem kan bevrijden van de dodelijke haai.

Tijdens het lezen van dit boek doken herinneringen op aan de film ‘Inception’, waarin het spelen met de menselijke geest (in

casu dromen) wordt vertaald in overweldigende (en naar mijn zin soms te drukke) beelden. ‘Gehaaid’ wordt al snel een gelijkaardige rollercoaster, waarin je voortdurend op het verkeerde been wordt gezet: is dit een science-fictionverhaal? Fantasy? Een afdaling in de versplinterde geest van een getormenteerde man? Toch een thriller? Een liefdesverhaal? Een rouwproces? Een avonturenverhaal?

Regelmatig heb ik mij afgevraagd of ik dit boek wel wou lezen – zulke (schijnbaar) van de pot gerukte ideeën en verhaallijnen, gebeurtenissen die nergens op slaan maar toch zo écht zijn, maar desondanks: fantastisch geschreven. Ik wou het niet lezen, maar sloeg bladzijde na bladzijde om.

Steven Hall heeft héél veel in deze roman gestopt en het is verrukkelijk om alles te ontdekken. Het boek is spannend, vervreemdend, soms grappig – speciale vermelding voor de kat Ian, die telkens opnieuw een kleine geruststellende factor blijkt te zijn – en buitengewoon ontroerend. Ook typografisch kom je wonderlijke dingen tegen, zoals 'letterhaaien' zwemmend over verder lege pagina's.

Hall doet je nadenken: over het belang van persoonlijkheid (‘Mijn leven als een boodschappenlijstje.’ ‘Een concept verpakt in huid en chemicaliën, is dat niet wat een mens is?’), over taal, over vertrouwen, over herinneringen, over (het uiten van) emoties, over liefde en dood.

Wie niet bang is van een raar boek en bereid is om te verdrinken in een waanzinnige ideeënwereld, kan ik deze roman van harte aanbevelen. Eén tip: ga hem niet eerst googlen, want dan weet je vooraf al wat er eigenlijk aan de hand is. Begin, laat je meeslepen, denk er ondertussen alles over wat je wil... Het einde is hartverscheurend.

Steven Hall, Gehaaid, Anthos, 2007

Tinka Pittoors & Kris Fierens

Ivan Janssens

Hoevenen kan verrassen! Wat velen niet weten, is dat er aan de Antwerpse Steenweg jaar en dag een kopergieterij, Schuermans & Van Dunnegem, gevestigd was. Sinds enkele jaren is de fabriek omgevormd tot het creatief atelier van Tinka Pittoors (1977) en van Kris Fierens (1957).

Het koppel houdt hun beeldend werk strikt gescheiden. Ze hebben dan ook elk hun eigen atelier in het indrukwekkende gebouw.

Tinka creëert haar werk in situ door kant-en-klare objecten te herassembleren tot frisse en verrassende vormen. Alledaagse gebruiksvoorwerpen worden gecombineerd met elementen van eigen makelij.

Kris is beeldhouwer van opleiding maar houdt zich voornamelijk bezig met teken- en schilderkunst. Hij vertrekt vanuit een nooit te herhalen combinatie van het gestuele, het emotionele en het onderbewuste.

Je kan met Kappa het uitzonderlijke atelier bezoeken. Deelname is gratis.

Inschrijven doe je, ten laatste op 10 september, bij Jeannine Geertsen, jeannine.geertsen@skynet.be, 0486 56 52 53.

Afspraak op zaterdag, 16 september 2017 om 14u in Hoevenen, Antwerpse Steenweg 34.

Meer info en foto’s van werk van beide kunstenaars is te zien op kappakunstplatform.be

Dood spoor

Yolande Van de Weerd

Je hand ligt nog naast de mijne
maar ik raak je niet meer aan
de winterzon verloor haar warmte
het is nu tijd om te gaan

Je blik is mat – je spoor loopt dood
er komt geen nieuwe trein
zelfs als je wacht waar ik altijd stond
zal het perron verlaten zijn.

Kunstenfestival Watou 2017

André De Nys

Nog tot 3 september kan je naar Watou voor het jaarlijkse Kunstenfestival.

Ook deze keer staat de symbiose tussen beeldende kunst en poëzie centraal.

De bezoeker krijgt een wandeling van 2,5 km voorgeschoteld, langs elf locaties. Overal wordt er gereflecteerd over ‘eenzaamheid’.

Een gevoel van ongemak of neerslachtigheid kan zich manifesteren als je eenzaam bent. Maar voor iemand anders brengt eenzaamheid gemoedsrust en stilte vanbinnen.

Alleen zijn is een ander verhaal; hij die zonder gezelschap is mag zeggen dat hij alleen is. Dit betekent echter niet dat men zich eenzaam voelt.

De 37e editie van de poëziezomer is een belevingsfestival voor iedereen die van kunst houdt.

Enkele smaakmakers:

Peter De Meyer toont een installatie: de bok uit de turnles, nu een weerloos kwetsbaar iets... eenzaamheid en vergankelijkheid... Stijn Vranken schreef er een stevige doordenker bij.

Installatie van Katrin Dekoninck

...En ongetwijfeld leverde Luuk Gruwez het mooiste gedicht dat Watou te bieden heeft:

De feestelijke verliezer

Ik had het fijnste gaas van het verlangen lief
zoals een zachte bries het lichaam van de baadster
en waar ik mij begaf, omgaf er mij een waas
van angstaanjagend aangenaam verwelken.
En een seizoen lang werd het avond.

En toen - het hart hoog op de wind -
verlangen zich bezeerde aan begeerte,
hoe lief had ik dan niet dat feestelijk verlies,
alsof een hartstocht mij verloren blies,
al werd ternauwernood gezoend

de monstrans van één enkele mond.
En elke avond werd het herfst.

En telkens als de sierlijkste der herfsten
mij in de wind een onderkomen bood,
vond ik in ruisen en in beven
een huis om dakloos in te zijn.

Doorbreek de cirkel

Lucien Denissen

‘Het schooljaar is voorbij. Ik ga niet meer mee.’

De ouders vertellen me, haast met tranen in de ogen, hoe hun zoon verdere therapie on hold zet. Uiteraard is dit het belangrijkste niet, wel dat hij een heel jaar gepest werd.

Bram was in september vorig jaar van school veranderd. De ASO-opleiding was te zwaar. Vanuit de vaststelling dat hij niet al te lang achter zijn boeken zat, dachten de ouders eerst nog dat hij het met wat meer inspanning wel zou halen. Van kleins af was gebleken dat hij steeds aandachtig luisterde en veel absorbeerde. Dus hadden ze erop aangedrongen dat hij wat meer moeite zou doen.

Maar er zat iets in zijn systeem waardoor het niet lukte, een gedragsknoop die vastzat en hem belette te studeren. Zodat ook het ‘ouderlijk gezag’ hem niet kon overtuigen om meer tijd te sharen met zijn handboeken dan met de computer.

Na tegenvallende tussentijdse resultaten werd het scenario telkens herhaald. Aanvankelijk werd dan enige verbetering vastgesteld, maar de jongen herviel nadien terug in een soort futloosheid, althans ten aanzien van de school. Integendeel, de sfeer in huis werd er niet beter op. Zich geobserveerd voelen creëert in je hoofd misschien een soort wantrouwen, zelfs ten opzichte van goed bedoelde hulp.

Tenslotte werd gezamenlijk geconcludeerd dat de gevolgde studierichting beter verlaten werd en werd een alternatieve opleiding gevonden, meer praktisch gericht, maar tegelijk ook een nieuwe uitdaging. Overigens zou de vader vanuit zijn skills enige bijstand kunnen verlenen als hij iets niet goed begreep. Zo gingen ze een nieuw jaar tegemoet, hoopvol maar toch ook een beetje afwachtend.

De nieuwe school was wel verder af gelegen. Hij moest eerst een bus nemen en dan een trein en was dus enige tijd

onderweg, tweemaal per dag. Samen met mama werd het traject uitgetest, het zou wel lukken.

De nieuwe opleiding interesseerde hem wel, hij deed er ook zijn best voor. Maar na enkele maanden sijpelden de eerste berichten van onbehagen door. Deze hadden niets te maken met de verplaatsingen, het leerprogramma of de leerkrachten, maar blijkbaar werd de jongen niet aanvaard door zijn medeleerlingen, en zelfs gepest. Mogelijk was hij iets te timide om zich meteen ‘in de groep te gooien’, maar alleszins waren er in zijn klas jongeren met een grote profileringsdrang die hem weerden uit het kringetje waarvan zij de baas waren. Iemand uitsluiten lijkt het ultieme bewijs van leiderschap.

De leerkrachten werden ingelicht, maar konden het tij niet meteen keren. Soms liep het over. Er waren dagen dat Bram ’s morgens moest overtuigd worden om naar school te vertrekken. Om het zelfvertrouwen van de jongen op te krikken en misschien ook zijn weerbaarheid tegen pestgedrag te verhogen werd de hulp van een psycholoog ingeroepen. Toch verliep het schooljaar dramatisch en werd met de hakken over de sloot de examenperiode doorgemaakt. Het meest pijnlijke was dat een kameraad, waarmee Bram samen de overstap naar de nieuwe school had gemaakt, de vriendschap met een koud berichtje afsloot, om niet zelf uitgesloten te worden door de meerderheid.

En nu is het eind juni. Bram wil vooral rust en kunnen vergeten, en dus even geen therapie. Misschien heeft hij gelijk. Zo’n lieve jongen verdient dat ook. Maar in september begint een nieuw schooljaar, dat hopelijk beter wordt. Dan moet je voorbereid zijn. Hopelijk zijn er dan ook enkele pesters van school verdwenen.

Waarom doen ze het? Waarom zijn pesters geobsedeerd door machtsspelletjes? Gaan ze dat in hun leven verder zetten in hun werkomgeving, in het gemeenschapsleven of misschien zelfs in hun familie? Het wordt hoog tijd om de pesters therapie te geven. Kan de school niet verzoenend optreden? En moeten opvoeders (ook de ouders) jongeren niet leren samenwerken, elkaar begrijpen, waarderen en steunen?

Homo homini lupus? Er is nog veel werk in deze wereld!

Agenda

Hof van Verlangen
02.06.2017 - 03.09.2017, arboretum Kalmthout
Openingstijden arboretum: www.arboretumkalmthout.be

Met Kappa naar het atelier van Tinka Pittoors en Kris Fierens
Zaterdag, 16.09.2017 om 14u, Hoevenen
Inschrijven tot 10.09.2017 bij Jeannine Geertsen:
jeannine.geertsen@skynet.be

There is a crack in everything
07.10.2017 - 22.10.2017, Expog Kapellen
Vernissage: vrijdag, 06.10.2017 om 20u
Inschrijven voor deelname aan de tento kan tot 15.08.2017 bij Jeannine Geertsen: jeannine.geertsen@skynet.be

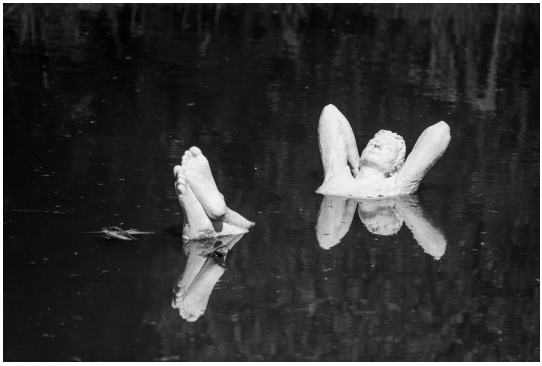

Het is heerlijk toeven in het Hof van Verlangen!
Lieve Krols - Man

Kunstplatform KAPPA vzw

een kunstenaarscollectief voor de regio Noord-Antwerpen

Kappa Stuurgroep

Voorzitter: Ivan Janssens, Nijverheidslei 77, 2180 Ekeren
03 665 06 61 - janssens.ivan@telenet.be
Secretaris: Jeannine Geertsen, Heizoomlaan 21, 2950 Kapellen
0486 56 52 53 - jeannine.geertsen@skynet.be
Penningmeester: Lucy Leger, Veltwijcklaan 97, 2180 Ekeren
03 541 66 73 - lucy.leger@skynet.be

Stuurgroepleden:

André De Nys, Guy Renders, Erik Simons, Nora Alaerts, Hubert Roosen, Liliane Denayer, Marianne Nieuwinckel

Lid worden

Lidgeld: 20 euro per kalenderjaar per correspondentieadres (ongeacht het aantal leden op dat adres)
Onze bankrekening: p/a Kunstplatform Kappa vzw
IBAN: BE08 4137 2036 6113 - BIC: KREDBEBB

Kappa Letter 10

Eindredactie en verantw. uitg.: Marianne Nieuwinckel - marianne@nieuwinckel.be
Publicatie: verschijnt in februari, april, juni, augustus, oktober, december

Elke publicatie moet de spreekbuis zijn van en voor ALLE leden. Wil je je tentoonstelling of een ander cultureel evenement aankondigen, schrijf je cursiefjes of poëzie of geef je gewoon graag je mening: bijna alles kan! Je bezorgt je bijdrage aan de eindredactie ten laatste op de 15e van de maand voorafgaand aan de publicatiemaand. Het is fijn als je in het onderwerp van je e-mail 'Letter 10' vermeldt!

www.kappakunstplatform.be

OPENLUCHTTENTOONSTELLING

HOF VAN VERLANGEN

3 JUNI - 3 SEPTEMBER 2017

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

ARBORETUM KALMTHOUT